

भारतीय पृथिव विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत

— ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प —

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक २८.०८.२०१९ ते ३१.०९.२०१९)

अंक ६९/२०१९							दिनांक २८.०८.२०१९			कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२१/०८/२०१९ ते २७/०८/२०१९ पर्यंत)							हवामान घटक			पूढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता २८/०८/२०१९ ते ०१/०९/२०१९ पर्यंत)				
२१/०८	२२/०८	२३/०८	२४/०८	२५/०८	२६/०८	२७/०८	दिनांक			२८/०८	२९/०८	३०/०८	३१/०८	०१/०९
१२.४	१०.६	७.५	२९.८	०.०	४.०	६.५	पाऊस (मि. मी)			२०	२३	२४	२०	२०
३२.०	३२.०	३२.०	३१.५	३२.०	३२.०	३१.०	कमाल तापमान (अं. से)			३१	३१	३१	३१	३१
२४.०	२४.०	२३.०	२३.०	२३.०	२३.०	२३.०	किमान तापमान (अं. से)			२३	२३	२३	२३	२३
निरभ्र	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्ट.)						
निरभ्र	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र	ढगाळ	दुपार		५	४	४	७	८	
९५	९७	९२	९६	९५	९२	९६	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)			९३	९३	९३	९३	९४
६६	६६	८५	७२	६६	७२	६६	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)			७४	७९	७९	८१	८५
०.०	०.५	१.०	०.२	१.३	१.३	१.३	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)			०११	००९	००९	०११	००९
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	नैऋत्ये कडून	नैऋत्ये कडून	नैऋत्ये कडून	पश्चिमे कडून	नैऋत्ये कडून	
पश्चिमे	दक्षिणे	पश्चिमे	दक्षिणे	दक्षिणे	दक्षिणे	दक्षिणे	दुपार		कडून	कडून	कडून	कडून	कडून	
मागील वर्षातील (२०१८) पर्जन्य (मि. मी)							१/०१/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)	
३२६९.२							३५२०.५			३५२०.५			७०.८	

पूढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: येत्या ५ दिवसात जिल्ह्यात मध्यम स्वरूपाचा पाऊस पडण्याची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
भात	पोटरी ते लोंबी	या आठवड्यात मध्यम स्वरूपाचा पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. काही ठिकाणी भात पिकाच्या हळव्या जाती पोटरी ते लोंबी बाहेर येण्याच्या अवस्थेत असल्याने शेतामध्ये पाण्याची पातळी ५ ते १० से.मी. ठेवावी. पावसाने उघडीप दिल्याने काही ठिकाणी भातावर निळे भुंगरे या किडीचा प्रादुर्भाव आढळून आला असून निळे भुंगरे या किडीच्या नियंत्रणासाठी २५% प्रवाही क्विनॉलफॉस ४० मिली किंवा ट्रायझोफॉस ४०% प्रवाही १२.५ मिली लॅमडासायहॅलोथिन ५% प्रवाही ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारावे. भात पिकावर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास आवश्यकतेनुसार ट्रायसायक्लॅझोल १० ग्राम किंवा आयसोप्रोथिऑलेन १० मिलि प्रती १० लि. पाण्यातून फवारावे.
नागली	फुटवे	लावणी करून एक महिना झालेल्या नागली पिकास नत्र खताचा दुसरा हप्ता प्रति गंठा ८०० ग्राम यूरियाच्या स्वरूपात द्यावा. नत्र खताचा दुसरा हप्ता देण्यासाठी पावसाची उघडीप मिळाली असून ४० किलो नत्र प्रती हेक्टर लावणीनंतर १ महिन्यांनी पिक फुटवे अवस्थेत असताना द्यावा. पिकाची बेणणी व खरपणी केल्यानंतर दुसरी मात्रा द्यावी. विशेषतः लावणीपासून २५ ते ३० दिवसांपर्यंत तण नियंत्रणावर जास्त लक्ष ठेवावे.
भुईमुग	फुलोरा	भुईमुग पिक काही ठिकाणी फुलोरा अवस्थेत असून हळव्या जाती आरा अवस्थेत आहेत. तरी भुईमुगाच्या पिकावरून रिकामे पिंप फिरवल्याने जमिनीत घुसणा-या आ-यांची परिणामतः शेंगांची संख्या वाढल्याने भुईमुगाचे उत्पन्न वाढते.
आंबा	-	आंब्यावर फांदेवर रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी कॉपर ऑक्सीक्लोराइड ०.३% (३० ग्राम/१० ली. पाणी) किंवा ०.१% बोर्डो मिश्रण यापैकी एका बुरशीनाशकाची पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. फांदेवर रोगाने मोठ्या फांद्यामधून डिक येत असल्यास रोगग्रस्त साल तासून त्याठिकाणी बोर्डो मिश्रणाची पेस्ट किंवा कॉपर ऑक्सीक्लोराइडची पेस्ट लावावी. आंब्यामध्ये रोगट व सुकलेल्या फांद्या, बांडगळे कापून घ्यावीत व त्या ठिकाणी १% बोर्डो मिश्रण लावावे. आंबा पिकात खताची मात्रा देऊन झालेली असल्यास नियमित फळधारणेसाठी कलमांना १५ जून ते ३१ ऑगस्ट या दरम्यान १० वर्षावरील कलमांना पॅक्लोब्युट्राझॉल द्यावे. पॅक्लोब्युट्राझॉल हे झाडाच्या आकारमानानुसार व पसारा मोजून द्यावयाचे असल्याने झाडाचा पूर्व-पश्चिम व दक्षिण-उत्तर पसा-याचा व्याज मोजावा. उदा- पूर्व-पश्चिम व्यास ५ मिटर व दक्षिण-उत्तर व्यास ३ मिटर म्हणजे सरासरी व्यास ४ मिटर होईल. २३% पॅक्लोब्युट्राझॉल घटक असलेल्या रसायनातून द्यावयाचे असल्याने प्रती मिटर व्यासास ३ मिलि प्रमाणे १२ मिलि कल्टार द्यावे. प्रत्येक झाडाला पॅक्लोब्युट्राझॉलची मात्रा घेऊन ३ ते ६ लिटर पाण्यात मिश्रण तयार करावे व खताच्या रिंगेच्या आतल्या बाजूस १५ सेमी खोलीचे २५ ते ३० खड्डे खणावे प्रत्येक खड्ड्यात १०० मिली याप्रमाणात पॅक्लोब्युट्राझॉल ओतावे आणि खड्डे बजवून घ्यावेत. पॅक्लोब्युट्राझॉल देण्यापूर्वी व नंतर झाडाभोवती असलेले गवत काढून घ्यावे. तसेच जमिनीत प्रसा ओलावा असेल याची खात्री करावी व पाऊसाची उघडीप बघून पॅक्लोब्युट्राझॉल द्यावे. फवारणीच्यावेळी कितकनाशक/बुरशीनाशक द्रावणामध्ये स्टीकर सारखा चिकट पदार्थ १ मिलि/१ लि. पाणी याप्रमाणात मिसळावा.
काजू	-	काजूमध्ये जून्या व रोगट फांद्या कापून त्या ठिकाणी १% बोर्डोमिश्रण लावावे. काजूवर खोडकिडा (रोठा) या किडीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास १५ मि.मी. पटाशिच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारून टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मि.लि.१० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा.
नारळ व सुपारी	फळधारणा	डॉ. बा.सा. कोकण कृषि विद्यापीठाने शिफारस केल्याप्रमाणे नारळ व सुपारी फळपिकांना खताची मात्रा द्यावी. जास्त पावसाच्या वेळी खते देऊ नयेत. या आठवड्यात पावसाचे प्रमाण कमी राहणार असल्याने खताची मात्रा लवकरात लवकर द्यावी.
भाजीपाला	फळधारणा	फळमाशीच्या नियंत्रणासाठी विद्यापीठाने विकसीत केलेले न्यू ल्यूर युक्त रक्षक सापळे हेक्टरी चार याप्रमाणात लावावेत. नवीन वेळीचे पाने खाणारी अळी, मावा इ. कीडींपासून संरक्षण करावे. वेळीचे पाने खाणारी अळी, मावा इ. कीडींपासून संरक्षण करण्यासाठी मॅलॅथिऑन २ मि.ली. किंवा डायमिथोएट १.५ मि.ली. प्रती लीटर पाण्यात मिसळून १०-१५ दिवसांच्या अंतराने फवारणी करावी.
दुभती जनावरे, शेळ्या, कुक्कुटपालन	-	बहुवर्षीय स्वरूपाच्या वैरणीच्या पिकांची उदा. परंयास, यशवंत, नेपीयर इ. लागवड करावी. कोंबड्यांचे पावसापासून व ऊन्हापासून योग्य ते संरक्षण करावे. कोंबड्यांना तसेच पिल्लांना पिण्यासाठी स्वच्छ व थंड पाण्याचा प्रवठा करावा.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेगलें व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी अधिष्ठाता
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

डॉ. बळवंत ना. सावंत
सहयोगी संशोधन संचालक/नोडल ऑफिसर
(ग्रामिण कृषि मौसम सेवा)
प्रा.फ.सं.के. वेगलें, जि. सिंधुदुर्ग
(०२३६६-२६२२५, २६२६९३)

डॉ. यशवंत चं. मुळाळ
तांत्रिक अधिकारी
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६२-२४४२३१)